

РОЗДІЛ 2.**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ДОШКІЛЬНЯТ, ШКОЛЯРІВ І
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ****ОСОБЛИВОСТІ РУХОВОЇ ОБДАРОВАНОСТІ
ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

ІРИНА ПЕТРЕНКО

*Кіровоградський державний педагогічний університет
імені В.Винниченка*

Рекорди, які досягають іноді меж людських можливостей і жорстка конкуренція на світових аренах пред'являють особливі вимоги, які кожна фізично здорова людина може досягти або перевищити рівень світових рекордів. В зв'язку з цим, виникає необхідність організованого і обгрунтованого пошуку талановитих юних спортсменів. Розв'язати цю проблему можливо лише шляхом виявлення ступеня обдарованості тих, хто займається на основі ефективної, науково обгрунтованої системи відбору і прогнозування.

Дуже велике значення має ранній відбір в спорті. Своєчасна спеціалізація на певний вид спорту, в якому вони мають перспективу успішно удосконалюватись, сприяють підтриманню інтересу до обраного виду спорту. Ранній відбір заощадить значні кошти та зусилля тренерів, необхідні для підготовки спортсменів вищої майстерності (Платонов В.А., 1987; Запорожанов В.О., 1986).

Слід зазначити, що відбір спортсменів ускладнюється тим, що необхідно прогнозувати на 6-10 років наперед. Головна проблема полягає в тому, що тренер повинен передбачити у дитині здібності, які в даний момент не проявляються (Никитюк В.А., 1986; Савчук В.Б., 1978; Матриросов Є.Г., 1989). Відбір в спорті спрямований на виявлення талантів, здібних надійно виконувати певну роботу (Лізнюв В.А., 1990), а не на вибір практично здорової людини.

Ранні ознаки кожного із компонентів, які складають спортивну обдарованість до тієї чи іншої спеціалізації, можуть і повинні бути

викликані вже на ранній стадії спортивної орієнтації дитини, і в подальшому, лягти в основу залучення її до регулярних занять спортом (Латишкевич, 1976).

Проблема спортивної обдарованості залишається центральною в теорії та практиці юнацького спорту (Булгакова Н.Ж., 1976; Волков В.М., 1983; Філін В.П., 1983; Волков Л.В., 1973; Кузнецов В.В., 1976; Платонов В.Н., 1984).

Багато вчених спираються на думку, що спортивний відбір повинен базуватися на відповідних кожному виду спорту еталонним характеристиках-моделях спортсменів найвищої кваліфікації, на вибір найбільш інформативних тестів, на прогнозування здібностей з генетичними ознаками.

Мета нашої роботи - розробити та обґрунтувати систему оцінки рухової активності дітей 4-6 років. Об'єктом досліджень була рухова функція дітей 4-6 років. В ході досліджень визначалися рівень розвитку витривалості (біг на 600 м, крім дітей 4-х років), силової витривалості (згинання та розгинання рук в упорі лежачи, підтягування тулуба за 1 хв), швидкісної витривалості (біг 4x9 м), гнучкості (нахил тулуба вперед в положення сидючи на підлозі), швидкісний (біг 30 м), швидкісно-силової здібностей (стрибок у довжину з місця, стрибок вгору з місця).

Педагогічний експеримент складався з чотирьох взаємозв'язаних етапів впродовж 1996-1998 років. Основне завдання педагогічного експерименту - виявити домінуючі показники індивідуальної схильності дітей 4-6 років до певного виду рухової діяльності. В експерименті прийняли участь 353 дівчинки та 370 хлопчиків даних вікових груп дитячого закладу №72 м. Кіровограда.

Результати, отримані в процесі проведення досліджень, оброблялися методами математичної статистики. На основі отриманих даних були розроблені пропорційні оціночні шкали стану рухової функції дітей 4-6 років. Аналіз стану рухової функції дівчаток та хлопчиків цього віку показує, що основна вибірка показників припадає на середній рівень розвитку.

Аналізуючи результати на різних етапах обстеження спостерігаємо загальну тенденцію збільшення результатів з віком. Так, у 6-річних дітей результати вище за 5-річних, 5-річних - вище ніж у 4-річних дівчаток та хлопчиків.

Для надійності та інформативності нами було проведено 4 етапи обстеження. Аналіз динаміки стану рухової функції дітей 4-6 років на різних етапах в одній віковій групі показує недостовірні ($p > 0,05$) зміни показників вибухової сили, силової витривалості, статичної сили, швидкості, швидкісної та загальної витривалості. Діапазон коливань

вказаних показників знаходиться в межах 10-20 %, що говорить про досить високу надійність.

Також для визначення надійності вказаних критеріїв ми аналізували індивідуальні профілі найбільш обдарованих дітей. Значущість з них зберігає свій рейтинг стану розвитку рухових здібностей від обстеження до обстеження. Якщо хтось має спадковий нахил до швидкої роботи чи витривалості, то від I етапу до IV етапу він зберігає свій рейтинг. Розглядаючи індивідуальний профіль Мезенцової О. (6 років), спостерігаємо високий та вище середнього рівень розвитку швидкості, статичної сили, швидкості, силової витривалості, що дає підставу орієнтувати її на заняття видами спорту, де результат багато в чому залежить від рівня розвитку силових якостей та гнучкості. (рис. 1)

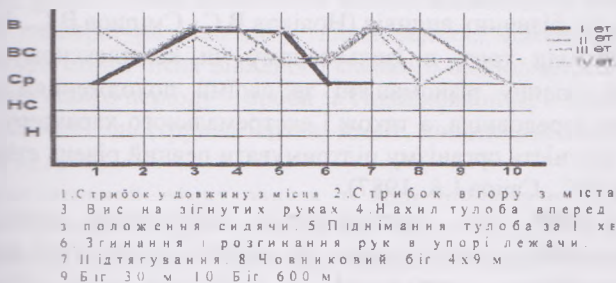

Рис. 1. Індивідуальний профіль стану рухових здібностей Мезенцової О. за етапами I, II, III, IV етапами.

Отримані нами результати дають підставу стверджувати, що стан рухової функції має виражений спадковий характер, що підтверджується динамікою рейтингової оцінки.

ANALYSIS OF CONDITION OF PRE-SCHOOL CHILDREN'S MOTOR FUNCTION.

IRINA PETRENKO

Kirovograd State Pedagogical University

The article is devoted to the problem of children selection of pre-school age to the definite kind of motor activity. The condition and dynamics of four- and six-year old girls' and boys' motor function were determined. The individual types of children were being considered during the research period. The tests for determination of dominating children's abilities are recommended.